

De to tekstene nedenfor gir ulike versjoner av en historie fra øya Leka i Trøndelag. Tekst 1 er reiseinformasjon fra *visitleka.no*, og tekst 2 er hentet fra nettleksikonet *lokalhistoriewiki.no*. Bruk tekstene når du svarer på oppgavene.

Tekst 1

HjemSe og gjøreOvernattingServeringBilder og videoPraktisk info

Ørnerovet

Mange forbinder øya Leka med ørnerovet som fant sted 5. juni 1932. Vesle Svanhild på 3 år forsvant fra familiens hage og skal ha blitt tatt av en ørn og fløyet opp i Hagafjellet. Svanhild fikk ingen skader etter den dramatiske opplevelsen, men hun drømte flere ganger om «stor-måsen». Kjolen og sjalet hun hadde på seg, hadde merker etter en ørnekle.

Mange har vanskelig for å tro på historien. Flere har forsøkt å motbevise hendelsen, men ingen har greid det hittil. Mange fra Leka var selv med og lette, og de vil ikke bli stemplet som løgnere. Fjellskrentene hvor ørnene bygde reir, er stupbratte, så en treåring kunne umulig klart å klatre opp på hylla der hun ble funnet. Strekningen fra gården og opp til fjellfoten ville også ha vært svært utfordrende.

Steinar Hunnestad har skrevet bok om hendelsen, og Knut Vadseth og Skule Eriksen har laget film om det som skjedde. Boka og filmen kan lånes ved Leka folkebibliotek. Bente Roestad har skrevet en barnebok om hendelsen, og den er tilgjengelig som e-bok på kommunens hjemmeside. I 2019 ble musikalen om ørnerovet vist for første gang.

Det er satt opp en informasjonstavle om ørnerovet, og det er avmerket i fjellet hvor Svanhild ble funnet. Det går også en merket turløype et stykke opp mot funnstedet.

Kjolen til Svanhild er utstilt på Lekatun.

Åpningstider: mandag–fredag fra 10.00 til 14.00.

Kjolen som Svanhild hadde på seg.

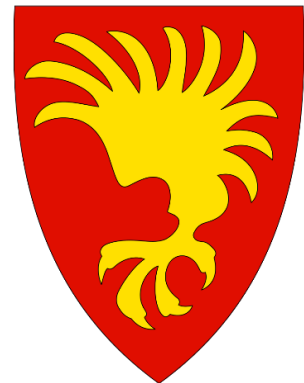

Ørnerovet – turforslag. Løypa er merket og krever litt klyving.

Ørnerovet på Leka

I 1932 forsvant tre og et halvt år gamle Svanhild Hartvigsen (1929–2010) fra familiens hage. Hun ble funnet i god behold på et fjell, og det ble konkludert med at en havørn måtte ha tatt henne. Selv om noen framstiller det som om Hartvigsen hele livet hevdet at historien var sann, påpekte hun selv at hun ikke husket det som skjedde. I teorien kan havørn ta et nyfødt barn, og det er en rekke historier om ørn som har tatt lam og reinsdyrkalver, men at en ørn skal ha flytta ei jente på minst 10 kilo så langt, er i seg selv helt usannsynlig, ifølge ornitologer¹. Det er også rimelig å innvende at grepet fra klørne burde ha satt merker på henne. Legen fant ingen slike merker.

Lekas kommunevåpen er inspirert av ørnerovet.

I 1978 skrev biolog Tor Bollingmo en kritisk gjennomgang i tidsskriftet *Vår fuglefauna*. Han er ikke i tvil om at jenta var altfor tung til at en ørn kunne klart å bære henne. I 1980 tok ørneforskeren Jan Ove Gjershaug med sin tre og et halvt år gamle datter, som uten problemer klarte å gå fra hagen til funnstedet. Etter dette er det ingen fagfolk som har ment at det ville være mulig for en ørn å ta jenta.

Hendelsen er også grundig omtalt av Per J. Tømmerraas i *Ørnen: en barnerøver* fra 1997. Han skriver at mannen som fant jenta, Jentoft Svendsen, bekreftet at hun ikke var blodig og forslått, men at hun var kald. Ifølge vitnene skal det ha vært hull i noen av klærne, men hun skal ikke ha hatt rifter i huden. Det fortelles også at Svanhild ikke hadde noe å bidra med av forklaringer, men at hun skal ha sagt at en «stor-måse» tok henne. Det er uklart når hun skal ha sagt dette, om det var før eller etter at ørneteorien var lansert.

I 2006 ga Bente Roestad ut barneboka *Ørnerovet på Leka*. Her framstilles ørnerovet som svært dramatisk, og det blir hevdet at Svanhild ble funnet blodig og med rifter fra ørneklør. Det blir også framstilt som om det var svært vanskelig terreng, der en måtte klatre. Boka kom i serien «Faktaløver» og framstiller historien som sann, helt ukritisk. Boka ble sterkt kritisert av blant annet Norsk Ornitologisk Forening.

¹Fugleforskere